

Ovaj rad je reprint rada *Prerada ovčjih i kozjih golica kao i ovčjih i kozjih wet-blue kože u napu, velur i gornju kožu* iz časopisa *Koža & Obuća* 26 (1977) 7, 184-188. Rad je za online izdanje pripremila Franka Žuvela Bošnjak.

Prerada ovčjih i kozjih golica kao i ovčjih i kozjih wet-blue kože u napu, velur i gornju kožu

Treatment of sheep and goat pelts and wet-blue leather into nappa, suede and upper leather

Hans Roth – Leverkusen

Društvo kožara i obućara iz 1977., Zagreb

Stručni rad / Professional paper
DOI: 10.34187/ko.71.3-4.3

Sažetak

U radu se opisuje način prerade piklane novozelandske kože u napu i antilop. Također prikazuje obradu kozje wet-blue kože u gornju kožu. Uz sve ove prijedloge uzeti su u obzir proizvodi tvrtke Bayer.

Ključne riječi: golica; wet-blue koža; napa; velur; gornja koža.

Abstract

The article is describing the way of treatment of pickled New Zealand pelts into nappa and suede. It is also showing the treatment of goat wet-blue leather into upper leather. With all these suggestions products of the firm Bayer are taken into consideration.

Key words: pelts; wet-blue leather; nappa; suede; upper leather.

1. Uvod

Kao i prije, opet uživaju veliku popularnost kože sitnih životinja prerađene prema modnim zahtjevima u različite artikle gornje kože, od klasičnog ševroa do mekanih, softy koža. Doduše, evropski prerađivači sitnih koža općenito su imali znatnih problema oko dostatnog snabdijevanja svojih pogona sirovina. Uzrok tome su promjene u najvažnijim zemljama proizvođačima ovčjih i kozjih koža. Već davno utvrđena tendencija, da se sve domaće sirovine prerade u vlastitim pogonima do gotove kože i konfekcioniraju tj. preradu u cipele, postaje sve više stvarnost. Primjer ovog razvitka su promjene u Indiji, vrlo važnom proizvođaču kozjih i ovčjih koža.

Godišnji prinos sirovih kozjih koža

52,4 milijuna kom. (od 4 kvadr. stope) = 209,6 mil. kvadr. stopa

Godišnji prinos sirovih ovčjih koža

23,2 milijuna kom. (od 6 kvadr. stopa) = 139,2 mil. kvadr. stopa

Prerada u kožu

	Kozje kože (mil. komada)		Ovčje kože (mil. komada)	
	73/74 (plan)	78/79 (plan)	73/74 (plan)	78/79 (plan)
Biljno predstavljene kože (E.I.)	18	6	17	3
Wet-blue	27	7	6	1
Gotova koža	8	40	-	19

Ove brojke jasno govore. Prerađivači sitnih koža morat će se u budućnosti, više nego danas, osloniti na tržišta koja još nude piklane golice, wet-blue i crust kože. Pri tome osobito važnu ulogu igraju ovčje i kozje piklane golice.

2. Sirovina

2.1. Ovčje i janjeće kože

Ovčje i janjeće kože po količini su na prvom mjestu u svijetu kao izvor sirovina, jer se svjetski ovčji fond procjenjuje na 1 milijardu komada. Prirast stada iznosio je u periodu od 10 godina 2 % godišnje, i to kod procenta klanja od 25 do 30 %. Na Australiju i Novi Zeland otpada 21 %, Afriku oko 14 % i a Aziju oko 17 % ovčjeg fonda. Osobito visoke stope prirasta stada posljednjih godina zabilježene su u Argentini, Indiji, Iranu, Turskoj, Etiopiji i Južnoj Africi.

2.2. Kozje kože

Kozji fond u svijetu znatno je manji i iznosio je 1965. godine oko 380 milijuna komada. Prirast stada u posljednjih 10 godina iznosio je oko 2 % godišnje.

2.3. Novozelandske ovčje i janjeće piklane golice

Ovčji fond na Novom Zelandu iznosio je 1974. godine 61 milijun komada. Godišnje se kolje 10,3 milijuna vaca i 26,7 milijuna janjadi.

Ova sirovina prerađuje se u cijelom svijetu u najrazličitije vrste koža. Teže kategorije (super heavies) najčešće se prerađuju u skiverse. Cjepanik, koji se pri tome dobije, prerađuje se u semiš. Nas zanimaju za odjevnu napu i velur u prvom redu kože veličine 5 – 7 kvadr. stopa (janjeće i manje ovčje kože).

Piklane golice dobivaju se gotovo isključivo u velikim klaonicama Novog Zelanda (freezing works), gdje je sezona klanja od studenog do veljače. Na temelju dugogodišnjeg iskustva, prerađivači ovih provenijencija znaju točno kada, gdje i što mogu kupiti, da bi godinu dana unaprijed imali na zalih odgovarajuće kategorije koža za svoj proizvodni program.

3. Prerada Novozelandskih piklanih golica

3.1. Histologija

Novozelandske ovčje piklane golice izvanredno su slabe strukture, veoma spužvaste, s visokim sadržajem masti i velikim otpadom na krajevima i okrajinama. Skidanje ovih koža odlično je izvedeno. Zbog predimenzioniranog masnog sloja, nailazimo često na pojave "saća" na dijelovima glave, vrata i leđa. Retikularni sloj je vrlo tanak. Ovu činjenicu moramo imati na umu kod procesa brušenja. Ovaj kratak opis karakteristika ove provenijencije ukazuje vrlo jasno na poteškoće koje možemo očekivati prilikom prerade tih koža u napu i velur.

3.2. Utjecaj skladištenja

U SAD dobiveni su dobri rezultati, ako je piklana golica više mjeseci bila uskladištena (od trenutka kupnje do prerade). Posve svježja roba teže se odmašćuje. Sadržaj masti između pojedinih partija i asortimana varira između 15 i 35 %. Zbog toga se svaka pojedina partija analizira. Količinski sastav sredstava za odmašćivanje izabire se veoma individualno. Pri tome je važno postići dobro emulgiranje uz jednoličnu raspodjelu masti.

3.3. Sortiranje

Sortiranje piklanih golica obavlja se na metalnim sanducima, koji imaju zamučeno i osvijetljeno staklo. Na taj način lako se nalaze sve greške, kao rebrastost, bradavice boginja i rupe larvi (pinholes).

Za velur se mogu tolerirati osrednje rebraste kože s laganim oštećenjem lica. Jako rebraste kože daju niže asortimane. Odbacuju se kže s bradavicama boginja. Kože za velur moraju biti srednje do pune težine, te ne smiju biti ni prevelike ni premale. Tanke kože loše strukture su nepogodne.

Sortiranje za napu mnogo ovisi o artiklu koje se želi proizvesti, kao npr. anilin, semianilin ili također neka vrsta pokrivene dogotove (vrsta potrošačkih artikala u robnim kućama). Općenito se ipak može reći da se za napu upotrebljavaju lakše vrste koža.

3.4. Depictan postupak za napu i velur

Kod razrade racionalne metode za preradu piklanih golica namjerno smo izabrali provenijenciju s najslabijom strukturom kože iz

više razloga: prvo, ponuda takvih koža je veća, drugo dobivena iskustva se relativno jednostavno mogu prenijeti s isto tako dobrim rezultatima na piklanu golicu drugih provenijencija, i konačno zato, jer se radi o relativno jeftinoj sirovini.

Budući da piklana težina može varirati od partije do partije zbog različitog sadržaja vode preporučljivo je piklanu golicu okretati u otopini soli (oko 7° Bé) kod 35 °C, tek onda skidati mesinu. Stroj za skidanje mesine mora biti podešen za rad s osjetljivom sirovinom što se tiče broja okretaja valjka s noževima, kao i (Shore) tvrdoćom gumenog valjka. Može biti od koristi, ako se gornji valjak omota tkaninom, da bi se postigao besprijekoran protok koža. Piklane kože, koje su tako okretane u bačvi iz kojih je skinuta mesina, daju jedinstvenu težinu kao osnovu za odmjeravanje količine sredstava za odmašćivanje i štavila.

3.4.1. Odmašćivanje

Odmašćivanje se provodi sa 8 - 10 % Baymola D i 0,8 - 1,0 Baymola A, najbolje bez kupelji ili s malom količinom vode (maksimalno 10 – 20 %). Baymol D izrađen je na osnovi u vodi samoemulgirajućih parafinskih ugljikovodika, a biološki je razgradiv. Baymol A je neionogeno sredstvo za odmašćivanje i smanjenje površinske napetosti.

3.4.2. Odpiklavanje

Nakon pola sata okretanja u kupelji za odmašćivanje dodaje se Tanigan CN u prahu. I ovdje se također radi bez, ili s malo kupelji. Tanigan CN je štavilo postojano prema svjetlu, u prahu, vrlo male adstrigencije, dobrog pufer djelovanja, a pored toga djeluje i maskirajuće. Dodatak 5 – 7 % Tanigana CN za vrijeme odmašćivanja piklanih golica automatski uspostavlja pH vrijednost od 3,6 – 4,0. Zbog slabe adstrigencije ovog novog štavila golicе ostaju glatke i plosnate i usprkos tome posve proštavljene, tako da se u nastavku prerade mogu bez opasnosti prati, odnosno ispirati vodom bez dodataka soli. Ovo je, dakako, bitno jednostavnije u usporedbi s normalno potrebnim i uobičajenim procesima ispiranja slanim otopinama.

3.4.3. Štava

Nakon obrade s Taniganom CN štava se obavlja na uobičajeni način u kratkoj kupelji (50 %). Kao prvo dodaje se oko 5 % Tanigana LD. Poslije okretanja od 30 minuta, stavlja se 5 % kromnog štavila Baychroma F Plv. (okreće se 60 minuta), te nakon toga mala količina nekog elektrolitski postojanog tran-produkta (npr. Cutisan TMU). Tanigan LD je sintetičko nadomjesno štavilo svestrane primjene koje štavi veoma svijetlo i koje je postojano prema svjetlu. Može se također primijeniti za nadoštavu i bijeljenje kromne kože, kao samostalno štavilo za štavu bijele kože, te zajedno s biljnim štavilima u štavnim juhama ili sistemima bez kupelji. Baychrom F je organski maskirano kromno štavilo jedinstvenog sastava, lako topiv i u hladnoj vodi. Bazificiranje u štavnoj otopini nije potrebo. S Baychromom F dobiva se koža veoma finog lica, svijetle boje, koja se dobro boji. Primjenom Tanigana LD postiže se učvršćenje slabe strukture vlakana novozelandskih koža. Kromnom štavom koja slijedi znatno se smanjuje anionski naboj nakon predštave. Zbog toga je moguće postići postojana i briljantna obojenja. Prije svega, postojanosti prema svjetlu, pranju i čišćenju su bolje nego kod vegetabilno predstavljene kože. S druge pak strane, Depictan postupkom se upravo kod novozelandskih koža izbjegava u znatnoj mjeri opasno plivanje lica i spužvastost te tako postiže bitno poboljšanje kvalitete. Cijeli proces od piklana golicе do zaključeno kromne štave traje oko 10 sati. Da bi se proces u pogonu odvijao bez zastoja, može se tako podesiti, da golicama predvečer dodamo Baychrom F, tako da se štava odvija preko noći. Ujutro se kontrolira pH vrijednost. pH vrijednost mora biti oko 3,5 – 3,7. Nakon toga se ispire, cijedi i sortira za napu, velur i druge artikl gornje kože.

3.4.4. Neutralizacija i nadoštava za napu:

Neutralizacija se izvodi s 2 – 3 % Teolena PC. Ovdje se radi o anionskom sredstvu za nadoštavu, postojanom prema svjetlu, s jakim efektom puferovanja, neutralizacije i sklonosti stvaranju kompleksa. Da bi se postigla optimalna pH vrijednost 4,3 - 4,5, može se prema potrebi dodati 0,3 – 0,5 sode bikarbone. Nakon toga slijedi proces pranja.

3.4.5. Bojenje, mašćenje i obrada Euderm-Grundom 25 A

Bojenje i mašćenje izvodi se na uobičajen način. Mašćenje se može provesti npr. kombinacijom Eulinol AR i Coripol BZN, sredstvima za mašćenje na bazi spermacet-olja i lanolina. Korisnim se pokazalo u zakiseljenu i iscrpljenu kupelj dodati oko 2 % Euderm-Grunda 25 A. Ovdje se radi o monodisperznoj polimeriziranoj disperziji finih čestica na osnovi termoplastičnih estera akrilne kiseline. Svojstva kože poboljšavaju se primjenom Euderm Grunda 25 A u tri važne stavke:

1. Izrazito produbljenje obojenja, osobito crne nijanse;
2. Vidljivo učvršćenje lica;
3. Bolja svojstva kod valjanja u bačvi; dogotovljene napa kože mogu se kratko vrijeme valjati, a da ne dođe jako do izražaja osjetljivo „novozelandsko“ lice.

3.4.6. Nadaštava za odjevni velur

Ako se želi postići dobar, fini izgled vlakana kod brušenja, preporučuje se mokro brušenje kože. Nakon toga slijedi obrada Blancolorom ZB 31, cirkonijevim štavilom, koje sadrži oko 31 % cirkonijeva dioksida i nije bazično. Da bi se izbjeglo previše površinsko taloženje Blancorola ZB 31, najprije se pomoću mravlje kiseline podešava pH vrijednost na oko 2,8 – 3,0, a zatim se dodaje 4 - 6 % Blancorola ZB 31. Nakon okretanja od 45 min postiže se pH vrijednost od oko 2,0 – 2,2. Sada se kože peru, i s Na-acetatom i Na-bikarbonatom podesi pH kupelji na 5,0 – 5,3. Prosjek mora biti s bromkrezol - zelenim jednolično plavo – zelen. Slijedi nadaštava s nekim smolnim štavilom, koje dobro puni, npr. Retinganon R 6 i nekim sintetičkim štavilom dobrih bojadisarskih svojstava kao što je npr. Tanigan AN. Radovi koji slijede, mašćenje, istjerivanje nabora, vakuum ili sušenje vješanjem, obavljaju se na uobičajeni način. Isto vrijedi i za klimatiziranje, strojno mekšanje i brušenje. Bojenje se izvodi u dva stupnja, kao što je to uobičajeno kod velura. Kao posljednja tehnološka operacija provodi se hidrofobiranje obradom pomoću Perisderma SI i Persoftala SWA. Prvo je u vodi topivo hidrofobno sredstvo, a drugo anionsko pomoćno sredstvo za poboljšanje opipa velura i postizanje svilenkastog sjaja.

4. Odjevna napa od piklanih skiversa

Kao što je na početku napomenuto, jedan dio novozelandskih piklanih ovčjih koža (asortiman Super Heavis) dolazi u trgovinu kao cjepanik lica debljine 0,4 – 0,6 mm. Skiversi se već dugo upotrebljavaju kao podstava za cipele i kao galanterijska napa. Posljednjih godina ovaj cjepanik lica prerađuje se također kao odjevna napa, koja se odlikuje, naravno, malom specifičnom težinom. Problem otpornosti na kidanje rješava se na zadovoljavajući način kaširanjem na tkaninu od pamuka ili umjetnih vlakana. Najprije se prska ljepljivo npr. Fiksamin L 133 (miješani polimerizat; proizvođač tt. Stockhausen, Krefeld) iza toga se suši, postavlja tkanina i fiksira prašenjem na hidrauličkoj preši. Da bi se postigla bolja punoća kože, nakon odmašćivanja najprije se jače nadoštavljuje Teolanom OS i mimosom, a kao dodatak bojenju kromira se Baychromom F. Ovim načinom rada postigli smo u praksi zadovoljavajuće rezultate.

5. Obrada kozjih wet-blue koža

Velike evropske tvornice ševro koža, koje proizvode najbolje artikle, žele prerađivati samo sirove kože pod dlakom. Postoji, naime, mišljenje da se samo onda kroz duži vremenski period može postići jednolična dobra kvaliteta, ako se mokri radovi, močenje, luženje, odmašćivanje i kromna štava, provode i kontroliraju u vlastitoj režiji.

Danas jedna tvornica sitnih koža mora prerađivati wet-blue kože različitih provenijencija; iz Indije, Pakistana, AfrikeJave, a u posljednje vrijeme također iz Kine i drugih zemalja. Pri tome nastaju katkada znatni problemi, u odnosu na jednoličnost, čvrstoću na kidanje, pucanje lica, naborano lice, prazno lice, kao i mnogi drugi. Često se kod wet-blue kozjih koža u golici ne odstrani uopće korijen dlake ili se pak odstrani nedovoljno. U tom slučaju svrsishodno je provesti, kao prvo „kiselo ispiranje“, koje se može provesti s nekim neionogenim sredstvom za odmašćivanje i smanjenje površinske napetosti (npr. 0,5 % Baymola A) zajedno s oksalnom kiselinom (0,3 %). Ako su kože nakon kromne štave praznije i pokazuju sklonost pucanju lica, a što se može odrediti uobičajenim pogonskim pokusom, ova greška može se bitno ili čak potpuno ukloniti ovom nadaštavom za punjenje:

- 100 % vode, 35 °C
 5 % Baychrom F Piv. 30 min.
 + 1 % Coripol BZN
 1 % Cutisan TMK
 10 % vode, 50 °C 60 min.
 + 3 % Teolan PC PLV. 30 min.
 pH ca, 4,5
 presjek s bromkrezol zelenim: plav

Naknadno kromiranje s organskim maskiranim Baychromom F, zajedno s obje komponente masnoće na osnovi lanolina odnosno trana, daje punoću i elastičnost lica. Dodatak na svjetlo postojanog Teolana PC, koji stvara komplekse, dovodi do osobito punog opipa kože. U nastavku na ovu kromnu-sintetsku nadoštavu, ako je potrebno, izvodi se cijedenje i struganje, te nastavlja s radovima na uobičajeni način.

6. Dogotova odjevne nape

6.1. Dogotova Eukanol-Resinom FD

Za dogotovu nape od sitnih koža već niz godina primjenjuje se vrlo dobar oprobani postupak s Eukanol-Resinom FD i Eukanol-Pastom FA odnosno FO. Eukanol-resin FD je miješani polimerizat na butadijenskoj osnovi. Eukanol-Paste FA i FO su sredstva za ugušćivanje i protiv lijepljenja (u obliku tijesta). Eukanol-Paste FA pored toga ima još i jednu reaktivnu komponentu. O tehničkoj primjeni ovih proizvoda ne treba ovdje mnogo govoriti, jer su ti postupci odavno standardna tehnika za dogotovu cjepanika, brušene gornje kože, brušene nape i nape s punim licem, kože sitnih životinja i skiversa. Potrebno je samo izvršiti odgovarajuće podešavanje u pogledu količina i postupka za svaku vrstu kože. Osobite prednosti ovakve dogotove mogu se sažeti ovim karakteristikama: Jednostavan način rada uz mali utrošak materijala, ne opterećuje se lice osjetljive mekane kože, izvanredno pokrivanje uz mali broj nanosa, visoka postojanost prema hladnoći, odličan stabilitet kod lijevanja, izvanredno istezanje sloja boje, nema pojava naprskavanja dogotove čak ni kod najdebljih cjepanika i cjepanika s dugim vlaknima. Prednosti dogotove s Eukanol-Resinom FD mogu se potvrditi u praksi. Pregledom asortimana gotovih koža cijelih partija moglo se u praksi konstatirati znatno bolje iskorištenje, a time i bolja kalkulacija u usporedbi s drugim načinima dogotove. Kod rada s Eukanol-Resinom FD smiju se primijeniti samo Eukanol-boje, osobito ako se

radi u kombinacijama s Eukanol-Pastom FA. Pri primjeni drugih pokrivnih boja može doći do prevelikog umrežavanja, a time do otvrdnjavanja sloja dogotove.

6.2. Dogotova nape Euderm-Grundom 25 A

Euderm-Grund 25 A je monodisperzna termoplastična disperzija, finih čestica, na osnovi esterakrilne kiseline, a koja se umrežava Eukanol-Pastom FA. Euderm-Grund 25 A je vezivno sredstvo koje prodire duboko zbog malih čestica, postojano kod savijanja, a upotrebljava se za osnove i za impregnacije koje učvršćuju lice brušenih koža i koža s punim licem. Ako se djelomično primjeni u pokrivnim sustavima, Euderm-Grund 25 A omogućava plišanje bez pruga, a kod prskanja poboljšava razlijevanje boje. Osim toga, poboljšava se međusobno prijanjanje pojedinih slojeva dogotove, kao i postojanost prema previjanju u suhom stanju. Ovo vezivno sredstvo veoma je pogodno za one vrste koža kod kojih je naglašen njihov prirodni karakter. Za dogotovu nape pokazala se dobrom kombinacija jednakih dijelova Euderm-Grunda 25 A i Eukanol-Resina FD uz dodatak Eukanol-Paste FA. Budući da je Euderm-Grund 25 A kiselo podešen, mora se u tom slučaju na 1 kg pripremljenog sastava dodati 5 – 10 g tehn. amonijaka, prije stavljanja vezivnog sredstva. Da bi se izbjegla pojava lijepljenja kod glačanja, pokazao se svrsishodnim dodatak 10 – 30 g Eukanol-Paste G sastavu. Kod ovakvo pokrivnog sastava ne postoji opasnost kasnijeg otvrdnjavanja dogotove ni kada se za pigmentiranje smjesa u kojima je Eukanol-Resin FD, umjesto kazeinskih Eukanol-boja upotrijebe pokrivne boje bez, ili pak s malo kazeina.

6.3. Apreture s Isoderm-Base SE

Isoderm-base SE je bezbojni kolodijski lak koji se emulgira u vodi. Umješavanjem vode neposredno prije upotrebe, nastaje emulzija kolodijskog laka tipa LA 85 koja se može dalje razrjeđivati vodom. U praksi se često događa da obični, već emulgirani kolodijski lakovi dužim skladištenjem ili djelovanjem hladnoće postaju neupotrebljivi, ili u najmanju ruku gube sjaj, stvaraju sitne prištiće i daju slabije postojanosti na koži. Ovako oštećeni emulzijski lakovi mogu se ponovno učiniti upotrebljivim miješanjem s Isoderm-Base SE. Pored toga ima Isoderm-Base Se daljnje i mnogostrane mogućnosti primjene. S Isoderm-

Base SE mogu se emulgirati čisti kolodijski lakovi, organski dispergirane pigmentne boje (bay-derm boje B-TO i C-TO), boje i ostala brojna pomoćna sredstva. Pri tome se ne utječe na sjaj, glatkoću, opip, fizikalne postojanosti, osobito ne na elastičnost sloja i postojanost na trljanje.

Kao završni nanos kod odjevne nape pokazala se dobrom kombinacija npr. Isoderm-Base SE s Isoderm-Glanzom M. Na taj način mogu se također dobiti dogotove postojane na valjanje u bačvi, koje se u posljednje vrijeme traže. Takva kompakt-emulzija interesantna je osobito kada se za poboljšanje asortimana žele upotrijebiti organske topive kolodijske apreture, ali se iz ekonomskih tehničko-zaštitnih i ekoloških razloga mora raditi u vodi topivim lak-emulzijama.

6.4. Dogotova strojnim laštenjem ševroa i kozje gornje kože

Kod današnjeg modnog stremljenja (k čistom anilinu) vodeću ulogu ima klasična dogotova strojnim laštenjem. Za povišenje briljantnosti pri tome su veoma pogodne i bazične boje. Tekuće Bayderm KF boje su otopine kationskih boja, dobre postojanosti na svjetlo, a mogu se međusobno kombinirati. Kozje kože s greškom često je potrebno lagano brusiti.

6.5. Dogotova poliranjem s karakteristikama strojnog laštenja uz primjenu Bayderm-Vorgrunda PK

Bayderm-Vorgrund PK je kationska, vodena poliuretanska disperzija sitnih čestica, koja stvara veoma mekane slojeve.

Predosnova s ovim proizvodom povećava, djelomično znatno, čvrstinu prijanjanja, a time također i opći stupanj postojanosti dogotove. Bayderm-Vorgrund PK može se primijeniti i bezbojan, ili zajedno s Bayderm-KF tekućim bojama. Sposobnost poliranja ovisi o dubini prodiranja osnove, a može se poboljšati dodatkom etilglikola, denaturiranog alkohola i octene kiseline. Sposobnost prodiranja ovisna je o svojstvima naboja kože: kod biljno-sintetički uštavljene kože i kod kromne kože, nadoštavljenje anionskim štavilima, prodire Bayderm-Vorgrund slabije zbog svog anionskog površinskog naboja. Pokazalo se pogodnim nakon ove osnove za poliranje nanijeti bezbojnu ili pigmentiranu

međuosnovu od Bayderm-Grunda SM, Euderm-Grunda 25 A i Eukanol-Bindera AF. Za dogotove visokog sjaja podesna je smjesa Isoderm-Base SE s Isoderm-Base 34044 odnosno Baygenpolierschwarz.O. Kod posebnih zahtjeva u pogledu elastičnosti i ponašanja kod starenja u obzir dolazi poliuretanska dogotova s Bayderm-Sealerom OG i SF.

6.6. Dogotove laka

U posljednje vrijeme općenito se primjećuje potražnja za lak kožama. Osobito lijepe anilinske dogotove na kozjim kožama postićemo spomenutom osnovom za poliranje s Bayderm-Vorgrundom PK i Bayderm-bojama KF tekućim. Za međuosnovu potrebno je svakako kao glavno vezivno sredstvo Baygen-Grund A. Lakiranje se izvodi na uobičajeni način s Baygen-Topom U.

6.7. Biljno uštavljena koža

Interesantna mogućnost za postizanje izvanredno briljantnih i uz to ujednačenih obojenja prskanjem kozje gornje kože je istodobna primjena Bayderm-boja KF tekućih i Bayderm-boja A tekućih u otapalo. Ako se ovaj organski topivoj boji za prskanje doda Bayderm-Vorgrund PK, ova smjesa može se vrlo uspješno primijeniti kao osnova za poliranje.

7. Zaključak

Proizvodnja danas traženih koža sitnih životinja od softy-nape preko velura do klasičnog ševroa, i to pretežno mekanog tipa od piklanih golica, wet-blue i crust koža, postavila je zamašne tehničke probleme. Novi proizvodi i nove tehnologije trebaju pomoći rukovodiocima u tvornicama koža da dođu do racionalnih i tehnički zadovoljavajući rješenja.